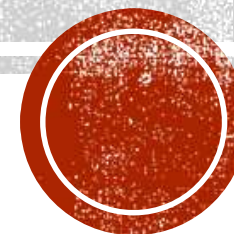

DOVEDNOSTI ŘÍZENÍ KARIÉRY

PRAKTICKÉ PODNĚTY PRO KARIÉROVÉ PORADENSTVÍ VE ŠKOLE

Mgr. Jan Brabec

(Krajské centrum vzdělávání a jazyková škola s právem státní
jazykové zkoušky, Plzeň – pracoviště Info Kariéra)

JAKÁ JE VAŠE PROFESIONÁLNÍ ROLE?

- A. KARIÉROVÝ PORADCE NA ZŠ
- B. KARIÉROVÝ PORADCE NA SŠ
- C. KARIÉROVÝ PORADCE V JINÉ INSTITUCI
- D. FREELANCER
- E. JINÉ

CO NÁS DNES ČEKÁ?

Kariérové
poradenství

Rozvoj poradců

Kariérové vzdělávání

Koncepce

PROČ CAREER MANAGEMENT SKILLS (CMS)?

Jak připravit žáky na budoucí svět práce?

Těžko lze radit, když to sami nevíme → klasické poradenství v expertním slova smyslu už přestává fungovat.

Více se posouvá k modelu **kariérového managementu**.

Poradce plní roli facilitátora procesu rozvoje **kompetencí řízení vlastní kariéry** a podporuje klienta (žáka) v jeho vlastním rozhodování.

Kariérové poradenství funguje v úzké vazbě na **kariérové vzdělávání**.

CMS, KARIÉROVÉ VZDĚLÁVÁNÍ A KURIKULÁRNÍ DOKUMENTY

Co na to RVP?

Ve své úvodní části vymezuje pojetí a cíle vzdělávání, přičemž definuje 6 klíčových kompetencí, které by si měl žák/student v průběhu vzdělávání osvojit:

Kompetence k **učení**

Kompetence k **řešení problémů**

Kompetence **komunikativní**

Kompetence **sociální a personální**

Kompetence **občanská**

Kompetence k **podnikavosti**

→ jako pedagogové už kariérové vzdělávání **REALIZUJETE**

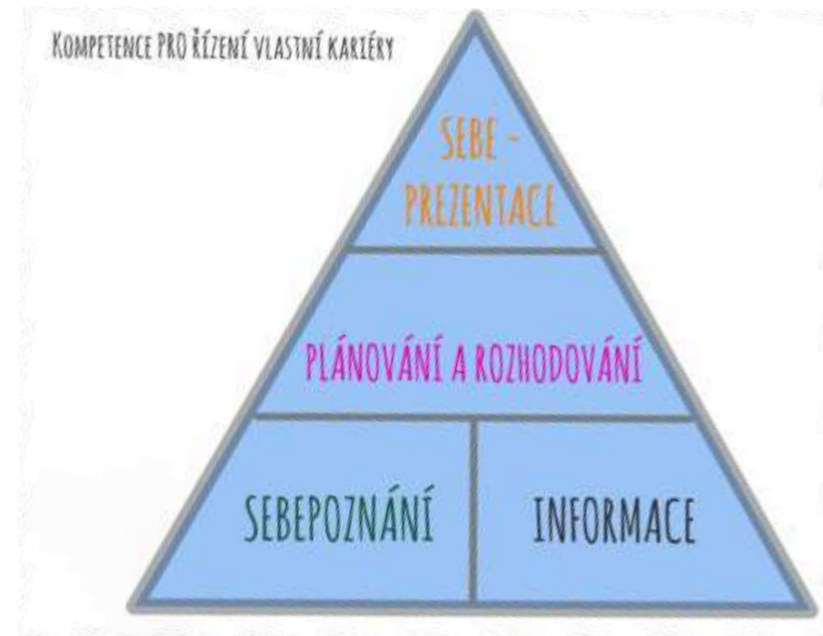

CMS, KARIÉROVÉ VZDĚLÁVÁNÍ A KURIKULÁRNÍ DOKUMENTY

Dílčí šetření a výzkumy v tuzemském i zahraničním kontextu ukazují, že nejefektivnějším přístupem je **spojení strategie výuky CMS v rámci jednoho předmětu a zároveň jejich integrace do osnov (resp. ŠVP) jako povinné téma napříč kurikulem** (Sultana, 2012).

Klíčovou oblastí v každém modelu CMS je **sebepoznání**.

I z tohoto důvodu vystupuje vedle oblasti Člověk a svět práce jako důležité průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova**.

CMS, KARIÉROVÉ VZDĚLÁVÁNÍ A KURIKULÁRNÍ DOKUMENTY

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova má 3 části (Jeřábek & Tupý, 2013):

Osobnostní rozvoj:

- Rozvoj schopností poznávání
- Sebepoznání a sebepojetí
- Seberegulace a sebeorganizace
- Psychohygiena
- Kreativita

Sociální rozvoj:

- Poznávání lidí
- Mezilidské vztahy
- Komunikace
- Kooperace a kompetice

Morální rozvoj:

- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- Hodnoty, postoje a praktická etika

Struktura témat průřezové oblasti Osobnostní a sociální výchova z velké části pokrývá dílčí tzv. **měkké kompetence**, jak je definuje portál NSP (Centrální databáze kompetencí).

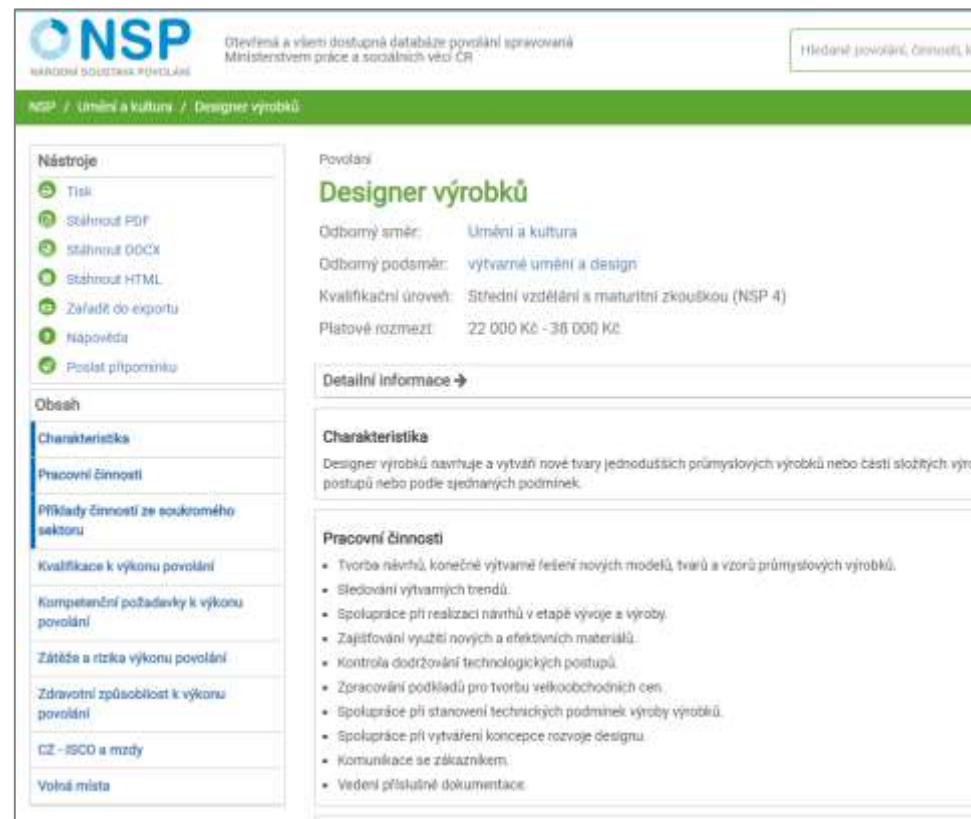

CMS A KARIÉROVÉ VZDĚLÁVÁNÍ

Příklad:

Otevřete databázi v rámci libovolného předmětu, který má vztah k určité oblasti (např. zeměpis – cestovní ruch, výtvarná výchova/geometrie – design, biologie – lesnictví apod.) a zkuste reflektovat nejen ono „proč“ se danou látku učit, ale také „jak“ získané poznatky dále rozvíjet a pracovat s nimi.

*Opět tím dochází u žáků k přirozenému posilování CMS, kam řadíme mj. i **samotnou jejich reflexi** (co mi jde lépe a kde mám rezervy, jak se mi pracovalo ve skupině...).*

The screenshot displays the NSP (Národní soustava povolání) website. The header includes the NSP logo and the text 'Otevřená a všem dostupná databáze povolání spravovaná Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR'. A search bar is located in the top right corner.

The main content area is titled 'Designer výrobků' (Product Designer). It provides the following information:

- Odborný směr:** Umění a kultura
- Odborný podsměr:** výtvarné umění a design
- Kvalifikační úroveň:** Střední vzdělání s maturitní zkouškou (NSP 4)
- Platové rozmezí:** 22 000 Kč - 36 000 Kč

Below this information is a section titled 'Detailní informace' with a right-pointing arrow. Under this, there is a 'Charakteristika' section describing the role of a product designer: 'Designer výrobků navrhuje a vytváří nové tvary jednodušších průmyslových výrobků nebo částí složitých výrobků nebo podle sjednaných podmínek.'

The 'Pracovní činnosti' (Work activities) section lists the following tasks:

- Tvorba návrhů, konečné výtvarné řešení nových modelů, tvarů a vzorů průmyslových výrobků.
- Sledování výtvarných trendů.
- Spolupráce při realizaci návrhů v etapě vývoje a výroby.
- Zajišťování využití nových a efektivních materiálů.
- Kontrola dodržování technologických postupů.
- Zpracování podkladů pro tvorbu velkoobchodních cen.
- Spolupráce při stanovení technických podmínek výroby výrobků.
- Spolupráce při vytváření koncepce rozvoje designu.
- Komunikace se zákazníkem.
- Vedení příslušné dokumentace.

On the left side of the page, there is a sidebar with a 'Nástroje' (Tools) section containing links for downloading PDF, DOCX, and HTML files, as well as options to export to PDF, print, and send reminders. Below this is an 'Obsah' (Content) section with a table of contents for the 'Designer výrobků' profile, including sections for 'Charakteristika', 'Pracovní činnosti', 'Příklady činností ze soukromého sektoru', 'Kvalifikace k výkonu povolání', 'Kompetenční požadavky k výkonu povolání', 'Zátěže a rizika výkonu povolání', 'Zdravotní způsobilost k výkonu povolání', 'ČZ - ISCO a mzdy', and 'Volná místa'.

PŘÍKLADY MODELŮ CMS A JEJICH VYUŽITÍ V PRAXI

PŘÍKLADY MODELŮ CMS A JEJICH VYUŽITÍ V PRAXI

Sebepojetí – porozumění své osobnosti, zájmům, hodnotám, které jsou klíčem ke (správnému) kariérnímu rozhodování.

Silné stránky – povědomí o talentech, schopnostech, dovednostech a osobnostních kvalitách včetně způsobu jejich využívání.

Informační obzory – prozkoumávání světa práce, možností vzdělávání a přípravy na konkrétní odbornou činnost.

Tvorba vztahů a kontaktů – identifikace zdrojů, které jsou nápomocné na celé kariérní cestě.

PŘÍKLADY MODELŮ CMS A JEJICH VYUŽITÍ V PRAXI

Aktivita (co pro to
musím udělat)

Znalostní báze
(koho a co je třeba znát)

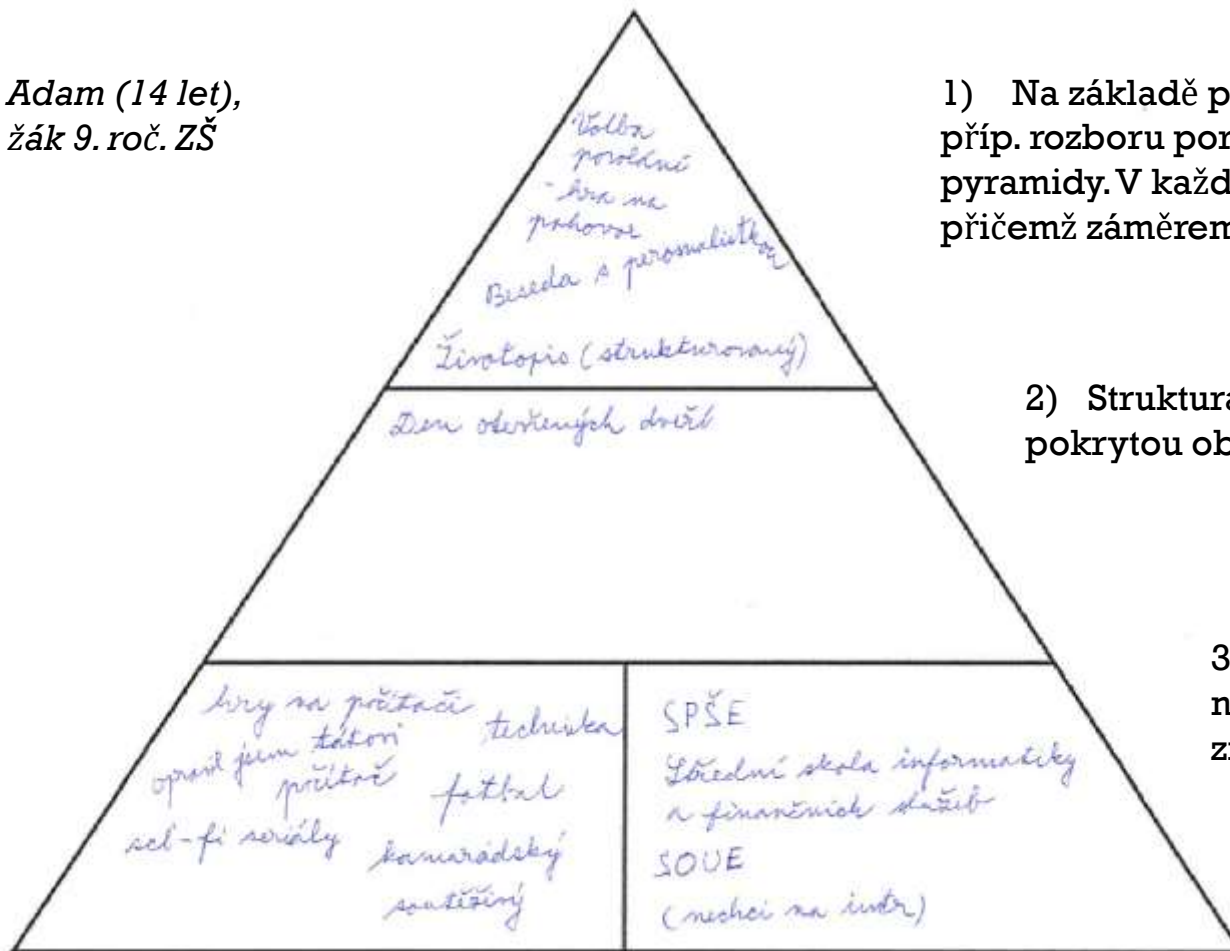

Tvorba a rozvoj **sítě
vztahů** (networking)

APLIKACE V PORADENSKÉ PRAXI

Adam (14 let),
žák 9. roč. ZŠ

1) Na základě poradenského rozhovoru, mapování silných stránek, příp. rozboru portfolia má Adam vypracovaný obsah jednotlivých částí pyramidy. V každé oblasti CMS má informace vystihující jeho situaci, přičemž záměrem poradenského procesu je výběr SŠ/SOU.

2) Struktura jednotlivých oblastí ukazuje, že aktuálně nejméně pokrytou oblastí je **rozhodování a plánování**.

3) V poradenském procesu se tedy můžeme zaměřit na její rozvoj, k čemuž nám poslouží např. aktivita změřená na **prostor rozhodování**.

PŘÍKLAD AKTIVITY K ROZHODOVÁNÍ

Příloha 5

Prostor rozhodování

Jméno _____ Datum _____

Zvažované kariérové rozhodnutí _____

Vypište všechny myšlenky, pocity, okolnosti, lidi, nebo události, které mají dopad na učiněné rozhodnutí. Následně pro každý faktor určete, zda má specificky negativní, pozitivní, příp. neutrální dopad na vaše rozhodnutí zakroužkováním souvisejícího symbolu na konci každého řádku.

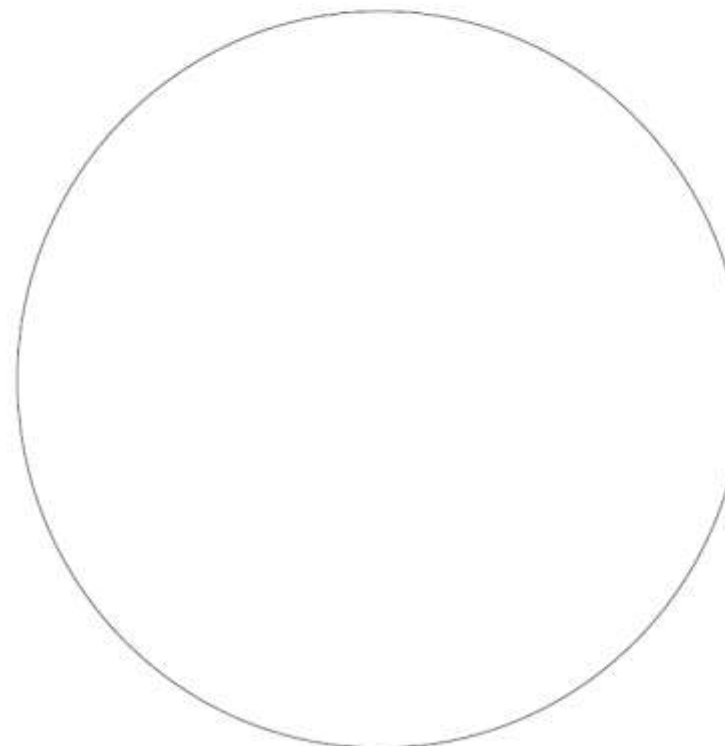
	Negativní	Neutrální	Pozitivní
1. _____	--	0	+
2. _____	--	0	+
3. _____	--	0	+
4. _____	--	0	+
5. _____	--	0	+
6. _____	--	0	+
7. _____	--	0	+
8. _____	--	0	+
9. _____	--	0	+
10. _____	--	0	+

POKYNY NÁSLEDUJÍ NA DALŠÍ STRANĚ

Prostor rozhodování

Pokyny:

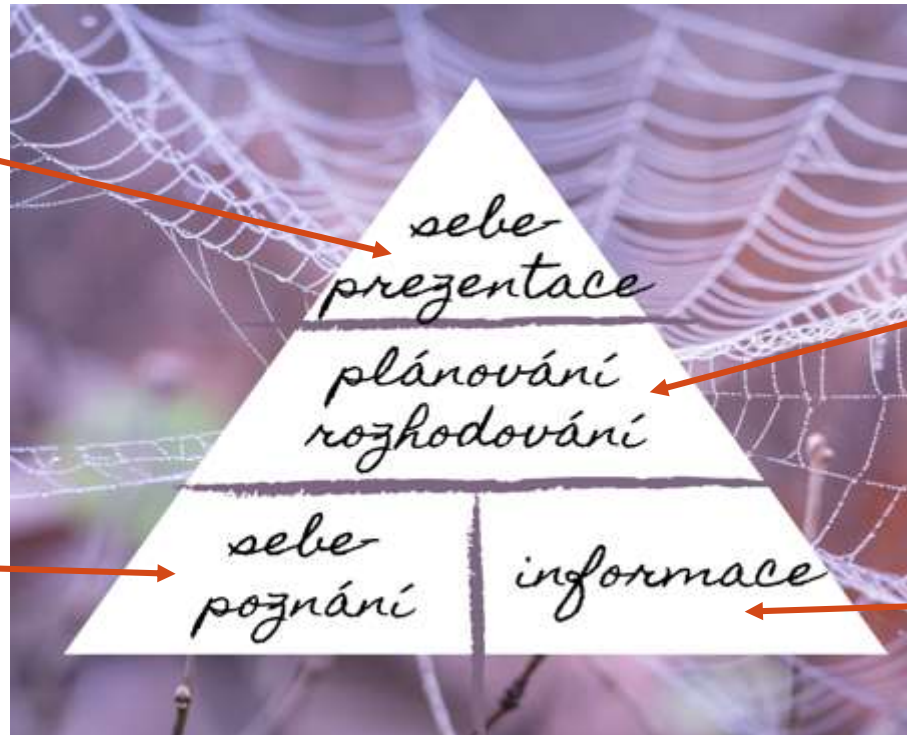
- Velký kruh níže představuje celkový prostor pro rozhodování o vaší kariérní volbě.
- Dovnitř velkého kruhu nakreslete malé kruhy představující všechny položky ze seznamu: Velikost jednotlivých kruhů, které nakreslíte, zvolte dle důležitosti každé položky ve vztahu k vašemu kariérnímu rozhodnutí.
- Každou kružnici označte odpovídajícím číslem položky ze seznamu, který jste vytvořili na předchozí stránce.

CMS V KONCEPCI KARIÉROVÉHO PORADENSTVÍ NA ŠKOLE

Portfolio, pohovory
nanečisto, životopis
a motivační dopis...

Adaptační pobyty, hodiny
Volby povolání, Osobnostní
a sociální výchova, workshopy,
individuální konzultace...

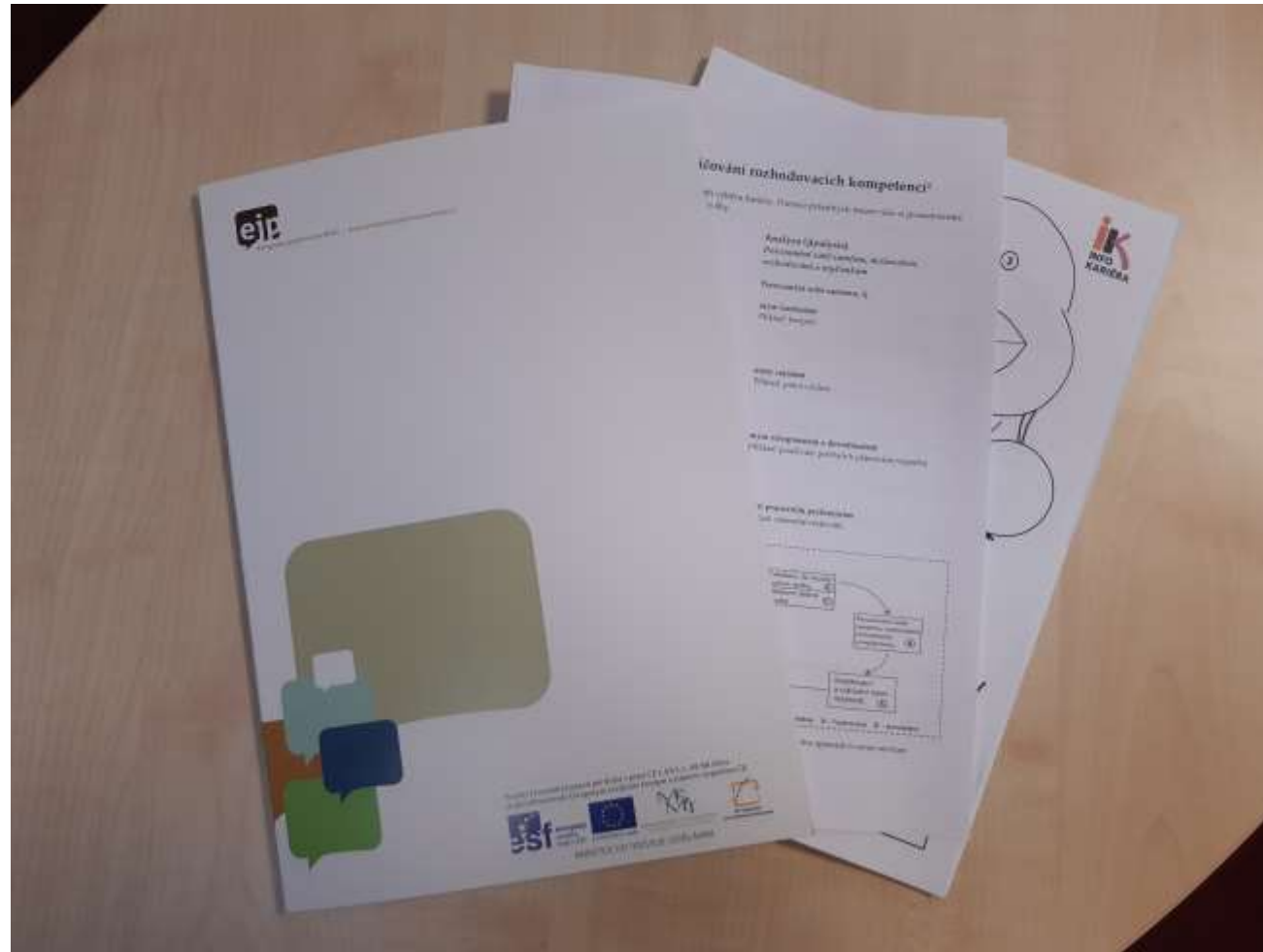

Projektové dny, zapojení
rodičů, stáže/stínování a formy
reflexe (deníky praxe...)

Informování v hodinách,
odkazy na online zdroje,
zmocňování k vyhledávání,
exkurze...

CMS V PORADENSKÉM PORTFOLIU

CMS V PORADENSKÉM PORTFOLIU

Národní soustava kvalifikací (NSK) uvádí, že poradce vlastním portfoliem „**dokládá svoji kvalifikaci, dobu a zaměření poradenské praxe a další zkušenosti z práce s klienty. portfoliem dokládá své znalosti a dovednosti.**“

Portfolio tvoří **důkazy o vzdělání a praxi** v poradenské práci (certifikáty, osvědčení, pracovní listy, kazuistiky, publikované texty, doklady o poradenské praxi apod.).

Nejde o závaznou formu dokumentu. Portfolio by mělo především odrážet **osobnost poradce**, která se logicky může lišit v rámci školních poradenských pracovišť.

CMS V PORADENSKÉM PORTFOLIU

- **JÁ poradce** (má osobnost; přístup ke klientům; hodnoty, na nichž stavím svou práci)
- **Mé SILNÉ STRÁNKY jakožto poradce** (jak využívám své talenty, znalosti a dovednosti v poradenské práci a jak je rozvíjím)
- **Přehled a rozšiřování OBZORŮ v mé profesi** (znalost trendů, metod, technik včetně jejich integrace do vlastní poradenské praxe)
- **Profesní NETWORKING** (navazování, udržování a rozvoj profesních kontaktů a oborové sítě)

PŘÍKLAD PORTFOLIA DLE CH-Q

KARIÉRNÍ PORTFOLIO

(doporučená struktura podle Career Designer vycházející z metodiky CHQ)

doporučení:

- v popisu buďte konkrétní jak nejvíce můžete (nejde o rozsah, ale primárně o fakta)
- ke každé zkušenosti získané praxí či vzděláváním patří jakákoliv forma "důkazu"
- důkaz může být URL odkaz, printscreen, folka/video z akce, reference, ...
- aktuální údaje v dané sekci patří vždy nahoru (stejně jako řadíme praxi/školy v CV)
- portfolio doporučujeme dodat v podobě online dokumentu (Google dokument, online Word, osobní web... > cokoliv, co můžete i v budoucnu kdykoliv snadno aktualizovat)

JEDNOTLIVÉ SEKCE PORTFOLIA

OSOBNÍ ÚDAJE - jméno, příjmení, titul - odkaz na LinkedIn - kontaktní údaje
PŘEHLED AKTUÁLNÍCH TOP 10 KOMPETENCÍ (CO UMÍM) - co (jaká kompetence) - proč (co jsou důkazy, že kompetenci disponuji)
PRACOVNÍ ZKUŠENOSTI JAKO ZAMĚSTNANEC - kdy (od - do) - pro koho (instituce zaměstnavatele) - moje role - popis zodpovědností ve vazbě na kompetence (co konkrétně umím...) - příloha ke každé pracovní zkušenosti: doložte odkazy, fotografiemi, scany
PRACOVNÍ ZKUŠENOSTI JAKO OSVČ / PODNIKATEL - kdy (od - do) - pro koho (instituce klienta, či jméno klienta) - moje role - popis zodpovědností ve vazbě na kompetence (co konkrétně umím...) - příloha ke každé pracovní zkušenosti: doložte odkazy, fotografiemi, scany
AUTORSKÉ PRÁCE - kdy - co jsem napsal, vytvořil, ... - kdo byl zadavatel - příloha ke každé autorské práci: doložte odkazy, fotografiemi, scany
EXPERTNÍ ROLE

- kdy (od - do) - moje role (př. metodik, odborný garant, ...) - kdo byl zadavatel - příloha ke každé expertní roli: doložte odkazy, fotografiemi, scany
FORMÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ - kdy (od - do) - název školy - typ školy - co mi daná škola dala - příloha ke každé školení instituci: doložte odkazy, fotografiemi, scany
NEFORMÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ - kdy (od - do) - název kurzu / workshopu / školení - název poskytovatele kurzu / workshopu / školení - rozsah (v hodinách či dnech) - co mi dané vzdělání dalo, co jsem konkrétně naučila - příloha ke každému neformálnímu vzdělání: doložte odkazy, fotografiemi, scany
INFORMÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ - kdy (od - do) - název aktivity skrze, kterou jsem získal/a nějakou novou kompetenci, znalost (př. pořad v televizi, dobrovolná činnost, koníček, ...) - název poskytovatele - rozsah (v hodinách či dnech) - co mi dané vzdělání dalo, co jsem konkrétně naučila - příloha ke každému neformálnímu vzdělání: doložte odkazy, fotografiemi, scany
VÝSLEDKY OSOBNOSTNÍCH TESTŮ (*nepovinné) - př. výsledky MBTI atp.
REFERENCE, DOPORUČENÍ, ZPĚTNÉ VAZBY - od kolegů, nadřízených či klientů

CMS V PORADENSKÉM PORTFOLIU

Dokument Hlavní směry vzdělávací politiky ČR do roku 2030+ zmiňuje, mimo jiné priority, potřebu **definice a rozvoje kvality** služby kariérového poradenství.

Zatím nejvýraznější stopu v tomto úsilí vytvořilo **Sdružení pro kariérové poradenství a kariérový rozvoj** v rámci mezinárodního projektu zaměřeného na rozvoj kvality v kariérovém poradenství QUAL-IM-G (vedle Česka též Velká Británie, Německo, Nizozemsko, Rakousko, Norsko a Slovensko).

Z projektu vyšel mimo jiné komplexní **sebehodnotící nástroj pro poradce**, který může sloužit jako podrobný **podklad pro tvorbu vlastního poradenského portfolia**, protože se do něj přirozeně promítají prvky CMS, sloužící jako vodítko k rozvoji poradce a jím poskytované poradenské služby.

DĚKUJI ZA POZORNOST!

www.infokariera.cz

